

DEŠIMTOJI BALTŲ IR SLAVŲ AKCENTOLOGŲ KONFERENCIJA

2014 m. spalio 16–18 d. Liublianios universitete vyko dešimtoji baltų ir slavų akcentologijai skirta konferencija (*10th International Workshop on Balto-Slavic Accentology*). Iš trylikos konferencijoje perskaitytų pranešimų penki buvo skirti

baltų akcentologijai. Yoko Yamazaki (Stokholmas) pranešimas buvo skirtas protoindoeuropiečių šakninių daiktavardžių refleksų rytų baltų kalbose kirčiavimui. Aleksejus Andronovas (Sankt Peterburgas) nagrinėjo Georgo Elgerio *Geistliche Catholische Gesänge* (1621) vartotus ilgųjų balsių (ir /ie/, /uo/) diakritikus. Sigita Dereškevičiūtė (Kaukas) skaitė pranešimą, parengtą drauge

su negalėjusiais atvykti Asta Kazlauskienė ir Edmundu Trumpa, apie šalutinius kirčius lietuvių kalboje. Michailo Osłono (Maskva) pranešimas buvo skirtas lietuvių kalbos tarmių akcentinėms izoglosoms, susijusioms su variantinio kirčiavimo arealine distribucija, galinčia siekti gilios senovės laikus. Bonifaco Stundžios (Vilnius) pranešime mėginata parodyti nuoseklią sąsają tarp Frydricho Kuršaičio, Filipo Fortunatovo ir Ferdinando de Saussure'o darbų, sąsają, įgalinančią kalbėti apie baltų ir slavų kalbų akcentologijos trikampį, iš kurio išaugo šiuolaikinė morfologinės akcentologijos koncepcija.

Kaip ir ankstesnėse akcentologų konferencijose Vladimiras Dybo (Maskva) nagrinėjo baltų ir slavų diachroninei akcentologijai reikšmingą problemą, šį kart – indoeuropiečių ilgumus keltų kalboje ir jų ryšį su baltų ir slavų akcentine sistema. Nuolatinio konferencijų dalyvio Frederiko Kortlandto (Leidenas) pranešime analizuota slavų kalbų ilgųjų balsių raida, o jaunas tyrėjas Luka Repančekas (Liubliana) gvildeno keletą bendresnių slavų akcentologijos problemų.

Kiti pranešimai buvo skirti atskirų slavų kalbų, daugiausia – slovėnų, akcentologijos klausimams. Tijmenas Pronkas (Zagrebas) gilinosi į protoslavų neoakūtinių *e ir *o likimą kroatų kalbos kaikaviškojoje tarmėje ir slovėnų kalboje, Metodas Čeparas (Liubli-

na) – į c akcentinės paradigmos o kamieno daiktavardžių refleksus 16 a. rašomojoje slovėnų kalboje. Jožica Škoficas (Liubliana) pranešime aptarė a kamieno daiktavardžių kirčiavimą ir linksniavimą vienoje slovėnų kalbos tarmėje, o Januška Gostenčnikas (Liubliana) kalbėjo apie vienos slovėnų tarmės morfonologines kaitas. Aleksandra Ter-Avaneso (Maskva) analizavo vienos pietryčių rusų šnektos kirčiavimo ypatumus.

Konferencijos metu didelio dėmesio sulaukė pristatyti du reikšmingi slovėnų kalbininkų darbai – slovėnų kalbos skaitmeninė duomenų bazė (<http://www.fran.si/>), apimanti 20 žodynų, atlasą, ir slovėnų kalbos atlasas. Konferencijoje dėl įvairių priežasčių negalėjo dalyvauti šeši pranešėjai iš Serbijos, Kroatijos ir Slovėnijos (jų pranešimų santraukos spausdinamos konferencijos tezių rinkinyje¹).

Konferencijos dalyviai dėkingi organizatoriams, ypač Matejui Šekliui ir Janošui Ježovnikui, už šiltą priėmimą, diskusijas ir nuostabias ekskursijas po Liublianą ir visą šalį.

¹ Žr. Matej Šekli, Janoš Ježovnik (eds.), *The 3rd "Slavistična srečanja" Meeting: 10th International Workshop on Balto-Slavic Accentology. Ljubljana, 16th-18th October 2014*, Ljubljana: University of Ljubljana, Faculty of Arts, Department of Slavistics, 2014.